
Saksnr: 2020/74141-10
Saksbehandlar Bjørn Skorpa Eikeland
Dato: 23.02.2021

Til: Sekretariatet for klagenemnda

Frå: INV - Forvaltning Vestland

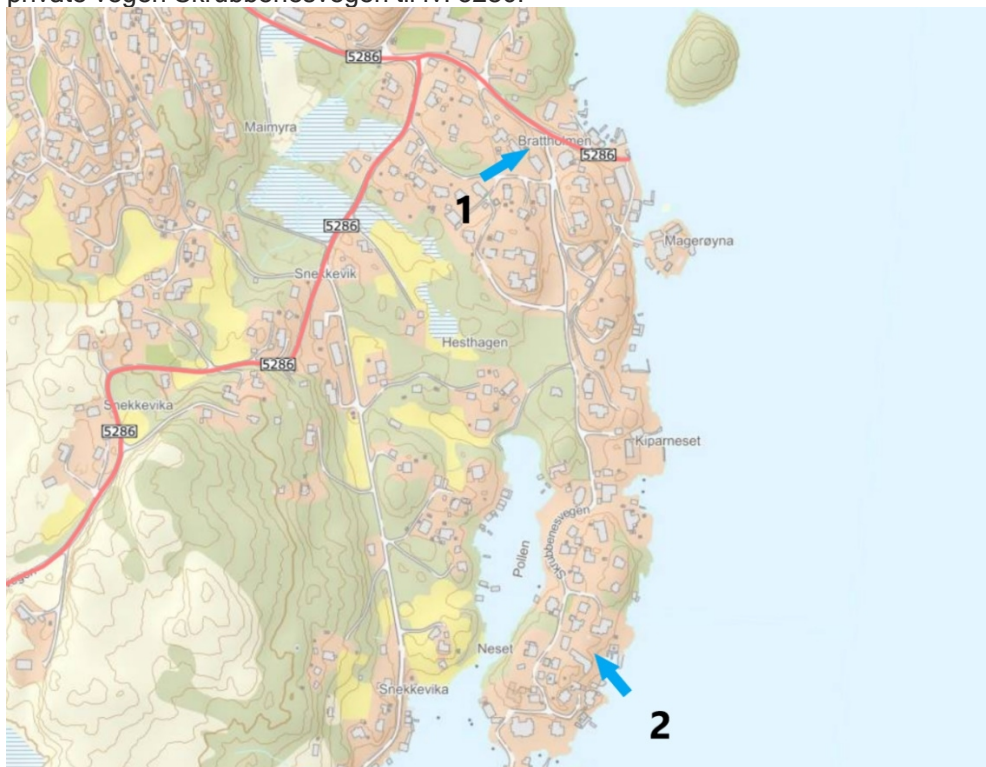
Oversendingsbrevet til klagenemnda - Avkøyrslle - fv 5286 - gnr 42 bnr 169 - Øygarden kommune

Samandrag

Arkoconsult søkte den 13.10.2020 på vegne av tiltakshavar Tore Flatekvål om utvida bruk av avkøyrslle frå fv. 5286 i samband med oppføring av einebustad på frådelt tomt gnr. 42 bnr. 169, Øygarden kommune. Avdeling for infrastruktur og veg i Vestland fylkeskommune gav i brev datert 03.11.2020 avslag på søknad om utvida bruk av avkøyrslle med grunngjeving at avkøyrslle har manglar som medfører fare for vegfarande på fv. 5286. Arkoconsult har i brev av 16.11.2020 klagt på avslaget på vegne av tiltakshavar.

Bakgrunn

I samband med oppføring av bustad er det søkt om utvida bruk av avkøyrslle som knytter den private vegen Skrubbenesvegen til fv. 5286.

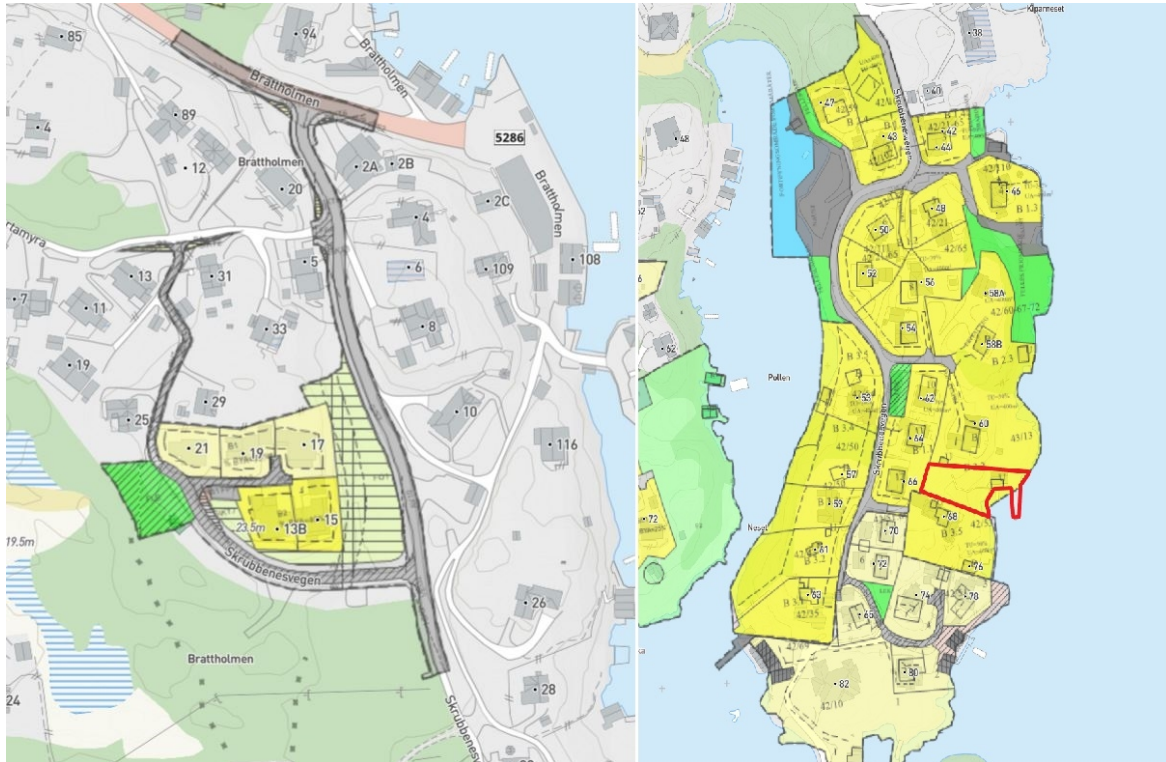

Figur 1: Avkøyrslle ved posisjon 1, tomt ved posisjon 2.

Planstatus

Eigedommen det er søkt om utvida bruk av avkøyrsel for ligg innanfor reguleringsplan for Skrubbeneset, plan id 124619930006 vedtatt 28.10.93. Reguleringsplanen omfattar ikkje tilkomst frå Skrubbenesvegen til fv. 5286.

Tilkomst til fv. 5286 frå Skrubbenesvegen er omfatta av reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) plan id 124620060051. Denne reguleringsplanen legg til rette for etablering av ein- og tomannsbustader. Det er i reguleringsplan tatt med rekkefølgekrev om opparbeiding av Skrubbenesvegen i samsvar med plankartet, samt etablering av gang-/sykkelveg GS3 langs Skrubbenesvegen mellom arm av Skrubbenesvegen i sør og Svartmyra i nord. Bustader planen legg til rette for er ført opp.

Figur 2: Venstre - reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) plan id 124620060051. Høgre - reguleringsplan for Skrubbeneset plan id 124619930006, tomt markert med raudt omriss.

Stadlege opplysningar

Fylkesveg 5286 har på staden fartsgrense 30 km/t og årsdøgntrafikken er på 900 køyretøy. Det er etablert fortau langsmed austsida av Skrubbenesvegen og eit stykke langsmed fv. 5286 i samsvar med reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.). Fortau langsmed austside av avkøyrsel er ikkje etablert i samsvar med reguleringsplanen. Avkøyrsel er i staden definert med ei rad betongblokker (jersey-stein). Avkøyrsele har fall ned mot fv. 5286 og overvatn er ikkje er godt nok handtert. Manglande handtering av overvatn vil skape ulemper med omsyn til drift av fylkesvegen, og vil på vinterstid kunne medføre ising og glatt veg. Dette vil medføre risiko for ulykke og fare for trafikantar på fv. 5286 og brukarar av avkøyrsele.

Figur 3: Avkøyrse sett frå fv. 5286.

Den aktuelle avkøyrsele er tilkomst til over 10 bustadeiningar, og er delvis utforma som eit kryss. Begrepet avkøyrsele vert normalt nytta om all tilkomst mellom offentleg veg og tilknytta eigedommar jf. Arnulf/Gauer, Veglova med kommentarar 1997: «*Begrepet må sies å omfatte den fysiske tilkobling mellom offentlig veg og privat eiendom som er nødvendig for å skaffe gangadkomst eller kjørbær adkomst til tilliggende privat eiendom.*» Skrubbenesvegen er ikkje drifta eller halden ved like av det offentlege, og er difor ikkje definert som offentleg veg jf. veglova § 1. Me legg difor til grunn at tilkomsten til fv. 5286 er ein avkøyrsele.

Sjølve avkøyrsele er omfatta av reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) plan id 124620060051, medan tomt for bustad er omfatta av reguleringsplan for Skrubbeneset, plan id 124619930006. Ingen av reguleringsplanane regulerer inn at eigedom gnr. 42 bnr. 169 skal ha tilkomst via den aktuelle avkøyrsele. Me legg difor til grunn at det er nødvendig med løyve til utvida bruk for oppføring av bustad på gnr. 42 bnr. 169 jf. veglova § 40 andre ledd.

Avslag på søknad om utvida bruk av avkøyrsele

Forvaltning Bergen ved avdeling for infrastruktur og veg gav med heimel i veglova §§ 40 og 43 avslag på søknad om avkøyrsele i brev datert 03.11.20:

Avkøyrsla er ikkje tilfredsstillande opparbeida etter reguleringsplanen. Det er plassert sperrestein i krysset kor det er merka som fortau i reguleringsplanen. Dette meiner vi er eit faremoment ved påkøyring og er ei løysing Statens vegvesen tidlegare ikkje har akseptert, og som vi heller ikkje vil akseptere. Det manglande fortau må på plass her for å kunne ivareta mjuke trafikantar.

Avkøyrsla kan og verke noko uoversiktleg i vest med at gnr. 42 bnr. 97, der det er parkerte køyretøy på bildet over, har tilkomst nord på eigedomen, kor det er merka med fortau i reguleringsplanen.

Når det gjeld handtering av overvatn så har avkøyrsla i dag ikkje noko system som hindrar det å renne ut i fylkesvegen. Spesielt i vinterhalvåret vil dette utgjere eit faremoment, med glatte parti i utkøyringspunktet. Både ved og ut- og innkøyring vil slike glatte parti vere moglege kjelder for trafikkulukker.

I føresegna til reguleringsplan for Hesthagen ligg det ikkje rekkefølgekrav om opparbeiding av fortau G/S2, men den midlertidige løysinga som er no kan likevel ikkje akseptrast. Dette er eit av fleire moment som må rettast opp i dersom ein skal kunne vurdere auka trafikk på staden.

Etter plan- og bygningslova § 27-4 kan ny eigedom ikkje delast frå før avkøyrsele frå offentleg veg er godkjent av vedkommande vegmynde. Det vart ikkje søkt om løyve til bruk av avkøyrsele til fylkesveg 5286 ved søknad om frådellinga av eigedomen. Difor har ein no komen i ein uheldig situasjon med ei avkøyrsele som er vanskeleg å utforme etter trafikale krav

Slik vi ser det kan det medføre høge kostnader for utbetring av avkøyrsla for tiltakshavar aleine. Samstundes vurderer vi avkøyrsla spesielt i vinterhalvåret å kunne vere ei kjelde til trafikkulukker. Dette strir med nullvisjonen til Statens vegvesen om null hardt skadde og drepne i trafikken. Det vert difor gjeve avslag på søknad om utvida bruk av avkøyrslar på grunnlag av uferdig opparbeiding av den aktuelle avkøyrsla.

Rettsleg grunnlag

Veglova § 1:

«Formålet med denne lova er å tryggje planlegging, bygging, vedlikehald og drift av offentlege og private vegar, slik at trafikken på dei kan gå på eit vis som trafikantane og samfunnet til ei kvar tid kan vere tente med. Det er ei overordna målsetting for vegstyremaktene å skape størst mogleg trygg og god avvikling av trafikken og ta omsyn til grannane, eit godt miljø og andre samfunnsinteresser elles.»

Veglova § 40:

«Avkjørsle frå offentleg veg må berre byggast eller nyttast etter reguleringsplan eller arealdel av kommuneplan etter plan- og bygningsloven.

Ligg det ikkje føre nokon reguleringsplan som nemnd, eller planen ikkje omfattar avkjørsle, må avkjørsle frå offentleg veg ikkje byggast eller nyttast utan løyve frå vegstyremakta.

Vegstyremakta kan krevje at avkjørsle frå offentleg veg skal byggast etter ein plan den godkjenner. Er arbeidet med avkjørsle ikkje sett i gang innan 3 år etter at løyve er gitt, fell løyvet bort.»

Veglova § 41:

«Vegstyremakta kan påby avkjørsle frå offentleg veg flytt eller endra, eller avgrense bruken eller nekte bruken av slik avkjørsle.

Veglova § 42:

«Blir avkjørsle bygd eller nytta i strid med det som er fastsatt i eller med heimel i denne lova, kan vegstyremakta gi påbod om at avkjørsle skal stengast, endrast eller flyttast på den ansvarlige sin kostnad.»

Veglova § 43:

«Avkjørsle skal byggast og haldast ved like i samsvar med reglar som Vegdirektoratet fastsetter. Så langt det ikkje er fastsett noko anna, skal desse reglane gjelde i staden for vilkår som tidlegare måtte vere sette for løyve til avkjørsle. I reglane kan det fastsettast at det skal gjelde særlege frisktlinjer mellom avkjørsle og den offentlege vegen. Om vegstyremakta finn det naudsynt, kan slike frisktlinjer òg gjerast gjeldande utanom byggegrensene. Vegstyremaktene kan òg sette som vilkår for løyve til avkjørsle i det einskilde tilfellet at eigaren eller brukaren av avkjørsle syter for å halde fri sikt etter slike linjer som er fastsette av vegstyremakta.

Eigaren eller brukaren av eigedomen er ansvarlig for vedlikehald av avkjørsle til eigedomen. Er vedlikehaldet ikkje forsvarlig, kan det, så langt det blir funne naudsynlig, gjerast på den ansvarlige sin kostnad.

Er avkjørsle bygd og halden ved like i samsvar med fastsette reglar, syter vegstyremakta for at vasslaup under avkjørsle blir halde ope.

Statens vegvesen tar avgjerd etter denne paragrafen for riksvegar, fylkeskommunen for fylkesvegar og kommunen for kommunale vegar.»

Andre føringar

Rammeplan for avkøyrslar og byggegrenser på riks- og fylkesvegar 2017-2020

Rammeplan for avkøyrslar og byggegrenser på riks- og fylkesvegar 2017-2020 (heretter Rammeplanen) er eit ikkje juridisk bindande dokument, men ein rettleiar som skal gje føringar for kva som skal leggjast til grunn ved handsaming av avkøyrslar- og byggegrensesaker.

Rammeplanen har vore til endeleg behandling i Hordaland fylkeskommune og i Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Dei einskilde vegane har fått tildelt ein haldningsklasse som gjeld mellom anna byggegrensesakene. Haldningsklassane er ein peikar på kor strengt søknadene bør vurderast. Haldninga er visualisert med ulike fargekodar på kart. Fylkesvegnettet er sett i ein av fire haldningsklasser:

1. Meget streng haldning (Raud).
2. Streng haldning (Gul).
3. Mindre streng haldning (Blå).
4. Lite streng haldning (Grøn).

Fylkesveg 5286 har haldningsklasse «mindre streng» i rammeplanen.

Klage

Arkoconsult har i brev av 16.11.2020 klaga på avslaget på vegne av tiltakshavar. Klage er framsett innanfor klagefrist jf. forvaltningslova § 28.

Kort oppsummering av hovudmomenta i klage er attgjeve nedanfor. Sjå vedlegg nr. 7 for heile klagen.

- Klagar viser til at det ikkje er knytt rekkefølgjekrav til opparbeiding av fortau på austsida av avkøyrsele. Det vert vidare vist til at tomte det skal førast opp bustad på ikkje er omfatta av denne reguleringsplanen, og at rekkefølgjekrav berre er gjeldande for tiltak innanfor planområdet. Det kan difor ikkje med heimele i reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) krevjast at tiltakshavar skal vere ansvarleg for opprusting av avkøyrsele. Klagar peikar på at eventuelle manglar ved opparbeidinga av avkøyrsele er knytt til utbygginga som er gjennomført i medhald av reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) og rekkefølgjekravet der.
- Klager argumenterer for at oppføring av 1 bustad vil medføre ein relativt liten auke i trafikken i avkøyrsele, og at det difor er urimeleg å legge ansvaret for utbetring av avkøyrsele på klagar. Det vert vidare argumentert med at avkøyrsele har tilfredsstillande utforming i dag. Klagar peikar på at den private Skrubbenesvegen er open for alminneleg ferdsele, og det difor ikkje er mogleg å styre talet på brukarar av avkøyrsele slik fylkeskommunen sitt avslag på søknad om utvida bruk i praksis gjer. Dette talar for at ein bør tillate den relativt små auken i trafikk som klagar sitt tiltak vil medføre.
- Klagar viser til tidlegare byggesak i Fjell kommune (no Øygarden) der det er ført opp bustad innanfor den same reguleringsplanen. I denne saka har kommunen lagt til grunn at det ikkje er nødvendig å søke om utvida bruk av den aktuelle avkøyrsele i samband med oppføring av bustad på gnr. 42 bnr. 61 (sjå vedlegg 8). Det vart difor aldri retta søknad om utvida bruk av avkøyrsele til Statens vegvesen. Det vert peika på at det i den saka, likeins med aktuelle sak, var snakk om bygging av på det som må reknast som «resttomt» i eit elles utbygd område. Klagar argumenterer for at prinsippet om lik behandling i offentleg forvaltning tilseier at det bør gjevast løyve til utvida bruk i denne saka.

Vurdering av klagen

Me kan ikkje sjå at søknad om utvida bruk av avkøyrsele er avslått med heimele i reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.). Det er i avslag vist til at avkøyrsele ikkje er opparbeida i tråd med reguleringsplanen. Men avslaget er i hovudsak grunngeve med at avkøyrsele har manglar knytt til fortau/kantstein og handtering av overvatn. INV er samd i klagars argument om at eventuelle manglar ved opparbeidinga av avkøyrsele i høve til rekkefølgjekrav i reguleringsplan for Hesthagen, Brattholmen (42-3,91 mfl.) er knytt til byggjesaker regulert av denne planen. Korkje Statens vegvesen eller Vestland fylkeskommune ved INV har godkjent arbeidet med avkøyrsele, eller elles signalisert at rekkefølgjekrav i reguleringsplan er innfridd. Mangelfull oppfølging av rekkefølgjekrav er Øygarden kommune som planmynde sitt ansvar. Eventuelle feil ved handsaminga av desse byggjesakene kan ikkje nyttast som argument for at INV skal innvilge løyve til utvida bruk av avkøyrsele.

INV har forståing for det vert oppfatta som urimeleg at krav om utbetring av avkøyrsele vert lagt på einskilde byggesaker. Men avkøyrsele har manglar knytt til handtering av overvatn og manglande fortau, samt plassering av påkøyrselefarlege betongblokker i hjørneavrundinga. Dette er manglar som medfører fare for trafikantar på fv. 5286 og brukarar av den aktuelle avkøyrsele. Den auka risikoen manglane medfører for trafikantane er direkte knytt til bruken av avkøyrsele. Dersom ein ikkje stiller krav til utbetring av avkøyrsele i enkeltsaker som dette risikerer ein «bit for bit» auke av trafikken i avkøyrsele gjennom enkeltvis oppføring av bustadhus. Området i stor grad er ferdig utbygd, og INV er ikkje kjent med at det planlagd større utbyggingar ein kan knytte krav om

utbetring til i nær framtid. Dersom ein skal gje fritak for krav om utbetring for enkeltbustader risikerer ein at avkøyrse ikkje blir utbeta.

Øygarden kommune (tidlegare fjell kommune) har som planmynde ansvaret for at utbygging er i tråd med godkjende reguleringsplanar og at rekkefølgjekrav er innfridd. Kommunen har ikkje mynde til å gje løyve til utvida bruk av privat avkøyrse frå fylkesveg, eller bestemme at dette ikkje er nødvendig. Det vert vist til at Fjell kommune i tidlegare byggesak har signalisert at det ikkje er nødvendig med utvida bruk av avkøyrse ved oppføring av bustad innanfor reguleringsplan for Skrubbeneset (plan id 124619930006). Dette er etter vår vurdering feil tolking av regelverket. At det er gjort ukorrekte vurderingar ved tidlegare sakshandsaming i Fjell kommune kan ikkje legges føringar for INV si behandling av søknaden om utvida bruk i dag.

Det er vår vurdering at den aktuelle avkøyrsele har manglar som medfører redusert tryggleik for trafikantantar på fv. 5286, samt brukarar av avkøyrsele. Desse manglane må utbetrast før bruken av avkøyrsele vert auka. Forvaltning Vestland stettar vurderingane til forvaltning Bergen, og finn ikkje grunnlag for å gjere om vedtaket om avslag på søknaden om utvida bruk.

John Martin Jacobsen
Seksjonssjef

Bjørn Skorpa Eikeland
avd. ingeniør

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Søknad om utvida bruk av eksisterende avkjørsel - gnr 42 bnr 169 - Øygarden kommune
- 2 Fv 5286
- 3 Situasjonsplan
- 4 Svar - Søknad om utvida bruk av eksisterende avkjørsel - gnr 42 bnr 169 - Øygarden kommune
- 5 Vedrørende søknad om økt bruk av fylkesvei i forbindelse med tiltak ved gnr 42 bnr 169 - Øygarden kommune
- 6 Klage over avslag på økt bruk av avkjørsel - gnr 42 bnr 169 i Øygarden kommune
- 7 Klage
- 8 VEDLEGG 1